

**УХВАЛА
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Новак Галини Анатоліївни щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини четвертої статті 394 Цивільного процесуального кодексу України та окремого положення частини другої статті 1230 Цивільного кодексу України

К и ї в
22 квітня 2026 року
№ 94-2(І)/2026

Справа № 3-79/2026(180/26)

Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Гришук Оксани Вікторівни – головуючого,
Барабаша Юрія Григоровича – доповідача,
Совгирі Ольги Володимирівни,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Новак Галини Анатоліївни щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини четвертої статті 394 Цивільного процесуального кодексу України та окремого положення частини другої статті 1230 Цивільного кодексу України.

Заслухавши суддю-доповідача Барабаша Ю.Г. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. Новак Г.А. звернулася до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність статті 3, частинам першій, другій статті 8, статті 22, частині першій статті 24, частинам першій, другій статті 55, пункту 8

частини другої статті 129 Конституції України (конституційність) частину четверту статті 394 Цивільного процесуального кодексу України (далі – ЦПК України), статті 3, частинам першій, другій статті 8, статті 22, частині першій статті 24, частинам першій, другій статті 41 Конституції України (конституційність) окреме положення частини другої статті 1230 Цивільного кодексу України (далі – ЦК України).

Згідно з частиною четвертою статті 394 ЦПК України „у разі оскарження ухвали (крім ухвали, якою закінчено розгляд справи) суд може визнати касаційну скаргу необґрунтованою та відмовити у відкритті касаційного провадження, якщо правильне застосування норми права є очевидним і не викликає розумних сумнівів щодо її застосування чи тлумачення“.

Відповідно до частини другої статті 1230 ЦК України „до спадкоємця переходить право на стягнення неустойки (штрафу, пені) у зв’язку з невиконанням боржником спадкодавця своїх договірних обов’язків, яка була присуджена судом спадкодавцеві за його життя“.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї матеріалів убачається таке.

У вересні 2023 року Новак О.А. звернувся до суду з позовом до Акціонерного товариства „Укрпошта“ (далі – Товариство), в якому просив визнати неправомірними дії Товариства щодо невручення йому рекомендованих поштових відправлень, визнати недійсними довідки Товариства про причини повернення рекомендованих поштових відправлень, визнати неврученими з вини Товариства рекомендовані поштові відправлення та стягнути з Товариства на його користь штраф у розмірі 23 грн.

Шевченківський районний суд міста Києва рішенням від 11 грудня 2024 року відмовив у задоволенні позовних вимог Новака О.А.

Новак О.А. оскаржив рішення суду першої інстанції до Київського апеляційного суду, який ухвалою від 3 липня 2025 року залишив апеляційну скаргу Новака О.А. без руху, установивши строк для усунення її недоліків.

Новак Г.А., яка є матір'ю Новака О.А., звернулась до Київського апеляційного суду із заявою про процесуальне наступництво та продовження строку на усунення недоліків указаної апеляційної скарги, оскільки 3 липня 2025 року Новак О.А. помер.

Київський апеляційний суд ухвалою від 27 серпня 2025 року відмовив у задоволенні клопотання Новак Г.А.

Верховний Суд у складі колегії суддів Першої судової палати Касаційного цивільного суду ухвалою від 5 листопада 2025 року відмовив Новак Г.А. у відкритті касаційного провадження, визнавши її касаційну скаргу необґрунтованою, оскільки „правильність застосування судом норм права не викликає розумних сумнівів“.

Суб'єкт права на конституційну скаргу вважає, що положення частини четвертої статті 394 ЦПК України „обмежують конституційне право на судовий захист стосовно гарантій на касаційний перегляд судових рішень“, а окреме положення частини другої статті 1230 ЦК України «в частині умови „яка була присуджена судом спадкодавцеві за його життя“ суперечать статті 1218 ЦК України, оскільки звужують зміст прав як спадкодавців, так і спадкоємців, а тому суперечать положенням частин першої, другої статті 3, частин першої, другої статті 8, частин першої, другої, третьої статті 22, частини першої статті 24, частин першої, другої статті 41 Конституції України, оскільки обмежують моє право на спадкування та право власності».

На підтвердження своєї позиції Новак Г.А. посилається на окремі положення Конституції України, ЦПК України, ЦК України, на рішення Конституційного Суду України, Конвенцію про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року, практику Європейського суду з прав людини, а також на судові рішення в її справі.

3. Вирішуючи питання про відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Відповідно до Закону України „Про Конституційний Суд України“ конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих положень), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу (частина перша статті 55); конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих положень) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга є прийнятною за умов її відповідності вимогам, передбаченим статтями 55, 56 цього закону, та якщо з дня набрання законної сили остаточним судовим рішенням, у якому застосовано закон України (його окремі положення), сплинуло не більше трьох місяців; як виняток, конституційна скарга може бути прийнята поза межами вимог, установлених пунктом 2 частини першої цієї статті, якщо Конституційний Суд України визнає її розгляд необхідним із мотивів суспільного інтересу; якщо суб'єкт права на конституційну скаргу пропустив строк подання конституційної скарги у зв'язку з тим, що не мав повного тексту судового рішення, він має право висловити у конституційній скарзі клопотання про поновлення пропущеного строку (абзац перший, пункт 2 частини першої, частини друга, третя статті 77).

Із конституційної скарги та долучених до неї матеріалів випливає, що остаточним судовим рішенням у справі Новак Г.А. є ухвала Верховного Суду від 5 листопада 2025 року, а конституційну скаргу оператор поштового зв'язку прийняв 2 квітня 2026 року. Отже, Новак Г.А. пропустила строк подання конституційної скарги, але висловила клопотання про поновлення пропущеного строку, зазначивши, що повний текст остаточного судового рішення в її справі вона отримала лише 28 листопада 2025 року.

Конституційний Суд України щодо питання дотримання суб'єктом права на конституційну скаргу строків звернення до Конституційного Суду України

вказав, що розв'язання цього питання для цілей прийнятності конституційної скарги має відбуватись із урахуванням обставин конкретної справи і відповідати конституційній вимозі забезпечення ефективності та дієвості конституційного права на звернення до Конституційного Суду України з конституційною скаргою [Ухвала Другого сенату Конституційного Суду України від 17 вересня 2025 року № 29-у(II)/2025].

Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України вважає, що слід відмовити Новак Г.А. в задоволенні клопотання про поновлення пропущеного строку, оскільки вона пропустила строк звернення до Конституційного Суду України з конституційною скаргою більше ніж на чотири місяці з дня отримання повного тексту остаточного судового рішення в її справі. При цьому за даними Єдиного державного реєстру судових рішень це судові рішення було відкрито для загального доступу 7 листопада 2025 року.

Також Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України не вважає необхідності в розгляді конституційної скарги Новак Г.А. з мотивів суспільного інтересу.

Аналіз змісту конституційної скарги дає підстави для висновку, що автор клопотання, твердячи про невідповідність Конституції України оспорюваних положень ЦПК України та ЦК України, фактично не погоджується з остаточним судовим рішенням у його справі.

Конституційний Суд України неодноразово вказував, що незгода з судовим рішенням у конкретній справі не є підставою для перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих приписів) [ухвали Другого сенату Конституційного Суду України від 24 червня 2019 року № 40-у(II)/2019, від 23 лютого 2022 року № 5-у(II)/2022].

Суб'єкт права на конституційну скаргу також не навів належного обґрунтування тверджень щодо неконституційності частини четвертої статті 394 ЦПК України та окремого положення частини другої статті 1230 ЦК України в розумінні вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“.

Наведене є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 62, 77, 83, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

п о с т а н о в и л а :

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Новак Галини Анатоліївни щодо відповідності Конституції України (конституційності) частини четвертої статті 394 Цивільного процесуального кодексу України та окремого положення частини другої статті 1230 Цивільного кодексу України на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала Другої колегії суддів Першого сенату Конституційного Суду України є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**